

राज्यशासन सेवेतील अनुकंपा नियुक्तीची योजना.
प्रचलित कार्यपध्दती व योजनेच्या तरतूदीत
सुधारणा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- अकंपा-१००७/१२९५/प्र.क्र.१८१/०७/आठ

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक :- २३.४.२००८

- वाचा :- १) शासन निर्णय , सा.प्र.वि. क्र. अकंपा-१०९३/२३३५/प्र.क्र.९०/९३/आठ,
दिनांक २६ ऑक्टोबर, १९९४
२) शासन निर्णय, सा.प्र.वि., क्र.अकंपा-१०९३/२३३५/प्र.क्र.९०/९३/आठ,
दिनांक १२ मार्च, १९९७
३) शासन निर्णय, सा.प्र.वि., क्र.अकंपा-१०००/प्र.क्र.२०/२०००/आठ,
दिनांक २८ मार्च, २००१
४) शासन निर्णय सा.प्र.वि., क्र.अकंपा-१००४/प्र.क्र.५१/२००४/आठ,
दिनांक २२.८.२००५
५) शासन निर्णय, सा.प्र.वि., क्र.अकंपा-१००७/प्र.क्र.१८१/०७/आठ,
दिनांक १.१.२००८

प्रस्तावना :-

दिनांक २२.८.२००५ चा शासन निर्णय निर्गमित करण्यापूर्वी अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती देण्यासंदर्भात कोणतीही मर्यादा नव्हती. त्यामुळे अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती देण्याकरिता तयार करण्यात आलेल्या प्रतीक्षासूचीवरील उमेदवारांना पद रिक्त असल्यास प्रतीक्षासूचीवरील ज्येष्ठतेनुसार अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती देण्याची कार्यवाही संबंधित नियुक्ती प्राधिकार्यांकडून करण्यात येत होती. परंतु दि.२२.८.२००५ च्या शासन निर्णयान्वये गट 'क' व गट 'ड' मध्ये प्रतीवर्षी रिक्त होणाऱ्या पदांपैकी ५% पदे अनुकंपा नियुक्तीने भरण्याचा जाणीवपूर्वक निर्णय शासनाने घेतला.

या निर्णयाची अंमलबजावणी करताना असे दिसून आले की, अनेक कार्यालयात एका वर्षात २० किंवा त्यापेक्षा कमी पदे रिक्त होत असल्यामुळे ५% च्या मर्यादेत अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती देणे शक्य होत नाही. परिणामी प्रतीक्षासूचीवरील उमेदवारांची संख्या कमी होत नाही व उमेदवारांना अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती मिळण्याकरिता दीर्घ काळ प्रतीक्षासूचीवरच रहावे लागते.

दिनांक २२.८.२००५ पूर्वी अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती करिता कोणतीही मर्यादा नसल्या कारणाने किमान दिनांक २२.८.२००५ पूर्वीच्या प्रतीक्षासूचीतील उमेदवारांना, अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीकरिता विहित केलेली ५% ची मर्यादा लागू करू नये, अशी विनंती विविध व्यक्ती/संघटना यांनी शासनाकडे केली होती. तसेच, विविध प्रशासकीय विभागांकडून ५% ची मर्यादा शिथिल करून अनुकंपा नियुक्ती देण्यासंदर्भात प्रस्ताव सामान्य प्रशासन विभागाकडे प्राप्त होत होते. यासर्व बाबींचा साकल्याने विचार करून अनुकंपा नियुक्तीसाठी

प्रतीक्षासूचीवर असलेल्या दि.२२.८.२००५ पूर्वीच्या पात्र उमेदवारांना ५% ची मर्यादा लागू न करता शासन सेवेत नियुक्ती देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय

अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी दिनांक २२.८.२००५ पूर्वी प्रतीक्षासूचीत असलेल्या पात्र उमेदवारांना शासन सेवेत नियुक्ती देण्यासंदर्भात शासनाने आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

अ) शासकीय कार्यालयातील आस्थापनेवर गट 'क' व 'ड' मध्ये अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीकरिता तयार करण्यात आलेल्या प्रतीक्षासूचीमधील, दि.२२.८.२००५ पूर्वीच्या उमेदवारांना दि.२२.८.२००५ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद १ (ओ) मध्ये विहित केलेली रिक्त पदांच्या ५% ची मर्यादा लागू राहणार नाही.

ब) प्रतीक्षासूचीवर असलेल्या दि.२२.८.२००५ पूर्वीच्या उमेदवारांना शासकीय कार्यालयात रिक्त असलेल्या/होणाऱ्या पदांवर अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती, या आदेशाच्या दिनांकापासून तीन वर्षात टप्प्याटप्प्याने देण्यात यावी. तीन वर्षात टप्प्या-टप्प्याने नियुक्ती करताना दि.२२.८.२००५ पूर्वीच्या प्रतीक्षायादीतील उमेदवारांपैकी ५०% उमेदवारांची नियुक्ती पहिल्यावर्षी, २५% उमेदवारांची नियुक्ती दुस-या वर्षी व उर्वरित २५% उमेदवारांची नियुक्ती तिसऱ्या वर्षी करण्यात यावी.

क) दि.२२.८.२००५ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद २(२) मध्ये नियुक्तीकरिता विहित केलेली ४० वर्षांच्या कमाल वयोमर्यादेची तरतूद ही आता प्रतीक्षासूचीतील दि.२२.८.२००५ च्या पूर्वीच्या उमेदवारांसह सर्वांना लागू राहिल.

२. अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी उपरोक्त आदेशाची अंमलबजावणी करताना दिनांक २२.८.२००५ पूर्वीच्या उमेदवारांना तीन वर्षात टप्प्या-टप्प्याने नियुक्ती देण्याकरिता नियुक्ती प्राधिकार्यांकडे तितकी पदे उपलब्ध नसल्यास, त्यांनी अशा उमेदवारांना, सामायिक प्रतीक्षासूचीतून अन्य कार्यालयात नियुक्ती देण्याची विनंती संबंधित जिल्हाधिकार्यांकडे करावी. बृहन्मुंबईतील गट 'क' च्या पदावरील नियुक्तीसंदर्भात अशी कार्यवाही बृहन्मुंबईतील नियुक्ती प्राधिकार्यांनी, सामान्य प्रशासन विभाग, (का.क्र.१४-अ) यांच्याकडे करावी व बृहन्मुंबईतील, गट 'ड' च्या बाबतीत अशी कार्यवाही बृहन्मुंबईतील नियुक्ती प्राधिकार्यांनी जिल्हाधिकारी, मुंबई जिल्हा, जुने जकात घर, मुंबई यांच्याकडे करावी. जिल्हाधिकारी/सामान्य प्रशासन विभाग, (का.क्र.१४-अ) यांना रिक्तपदावर अनुकंपा नियुक्तीकरिता शिफारस करणे शक्य व्हावे म्हणून सर्व नियुक्ती प्राधिकार्यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील गट 'क' व 'ड' मधील रिक्त पदांची संख्या त्यांना कळवावी.

ही प्रक्रिया संपूर्णपणे सुयोग्य रित्या पार पाडण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी/सामान्य प्रशासन विभाग, का.क्र.१४-अ यांची राहिल. त्यांनी ह्या संदर्भात वेळोवेळी आढावा घेऊन अनुकंपा तत्वावरील नियुक्ती योग्य रित्या होते, याची खात्री करावी.

३. वरील सुधारणांव्यतिरिक्त अनुकंपा नियुक्तीच्या योजनेतील इतर प्रचलित तरतुदी यापुढेही कायम राहतील.

४. सर्व नियुक्ती प्राधिकार्यांनी/जिल्हाधिकार्यांनी अनुकंपा नियुक्तीच्या योजनेतील वरील सुधारणा लक्षात घेऊन त्यानुसार कार्यवाही करण्याबाबतची दक्षता घ्यावी व त्यानुसार त्यांच्याकडील अनुकंपा नियुक्तीची प्रकरणे निकाली काढावीत.

५. सदर सुधारणा ह्या केवळ शासकीय कर्मचाऱ्यांपुरत्याच सीमित राहतील.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र.२००८०४२३१५५९३९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(सतीश त्रिपाठी)

अपर मुख्य सचिव (सेवा)
सामान्य प्रशासन विभाग

प्रति,

मा.राज्यपालांचे सचिव,मलबार हिल मुंबई,
मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,
मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मा. मुख्य सचिव,
सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
*प्रबंधक, मूळ शाखा, उच्च न्यायालय,मुंबई,
*प्रबंधक अपिल शाखा, उच्च न्यायालय,मुंबई,
*प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय,मुंबई
*सचिव,महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग,मुंबई,
*प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय (विधानसभा) मुंबई,
*सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, (विधान परिषद), मुंबई,
*सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई,
*महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र,मुंबई,
*महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई,
*महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा) मुंबई,
*महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, नागपूर,
अधिदान व लेखा अधिकारी,मुंबई,
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी,मुंबई,
मुख्य लेखा परीक्षक (निवासी लेखे), कोकण भवन, नवी मुंबई,
सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
निरनिराळ्या मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
निवड नस्ती.
*पत्राव्दारे